

NJSZT Hírlevél - 515. sz. - 2025.06.25.

FÓKUSZBAN

Miről szól a hírlevelünk?

Kapu Tibor az űrben! – Beszámoló a Műhelyek és alapítók konferenciáról – Óriási magyar sikerek a RoboCupJunioron – Tehetséggondozók és tehetségek – Szeretettel köszöntjük a 90 éves Havas Ivánt és a 95 éves Sándory Mihályt – LEGO tábor az ITK-ban – ICDL: a vizsgamentesség szabályai – Beszámoló a szegedi ITK-ban megrendezett Múzeumok Éjszakájáról – Partnerhírek

Kedves Olvasók!

Különleges pillanatban jelentkezünk, melyhez **Prof. Dr. Kovács Levente**, a Neumann Társaság elnökének meghatott szavait idézzük: „*Történelmi nap a mai! 45 év után ismét magyar űrhajós indult az űrbe – hatalmas büszkeség és mérföldkő ez hazánk számára! **Kapu Tibor** űrrepülése nemcsak a magyar űrkutatás, hanem a hazai felsőoktatás, mérnöki tudományok és a jövő nemzedékei számára is inspiráló üzenetet hordoz: a tudás, a kitartás és az elhivatottság valóban a csillagokig vezethet.*

Büszke vagyok arra is, hogy a HUNOR program egyik aktív tagjaként magam is részese lehetek ennek a kivételes küldetésnek, amely hidat épít a magyar tudományos kiválóság és a nemzetközi űrkutatás között.

Ezúton is szívből gratulálok a HUNOR program teljes csapatának, valamint minden szakembernek, kutatónak és támogatónak, akik elkötelezett munkájukkal hozzájárultak ehhez a történelmi jelentőségű, nemzeti büszkeségre okot adó űrmisszióhoz!

Az űr már nem elérhetetlen – ma egy magyar ember újra bizonyítja, hogy oda is eljuthatunk. Hajrá Kapu Tibor, hajrá magyar tudomány!” (A szöveg és a fotó forrása: [Facebook](#))

Szeptember elején, terveink szerint 3-án, új lapszámmal várunk Benneteket! A [diákolimpiákról](#) szóló híradásainkat a honlapunkon és közösségi oldalainkon követhetitek, **szurkoljunk a magyar diákolimpikonoknak közösen!**

Jó olvasást és nyári kikapcsolódást kívánva, üdvözlettel,

Képes Gábor

HÍRMOZAIK

Bolíviába és a tehetséggondozás csúcsaira készülve...

A július 9-i héten, a Pünkösd utáni napokban rendeztük meg az IOI (Nemzetközi Informatikai Diákolimpia) és a CEOI (Közép-Európai Informatikai Diákolimpia) közös felkészítőtáborát az ELTE Informatikai Karán, a Nemzeti Tehetség Program támogatásával. A regionális- és a nemzetközi olimpia magyar delegáltjai együtt készültek a nemzetközi versenyekre. Tehetséggondozási Szakosztályunk elnöke, **Erdősné dr. Németh Ágnes** tanárnő az IOI nemzetközi elnökségében is részt vesz, így nemcsak az NJSZT tehetséggondozójaként és az ELTE oktatójaként, de a nemzetközi közösség aktív alakítójaként is rálát a legnagyobb tehetséggondozási esemény körülményeire. Vele [beszélgett](#) **Képes Gábor**.

(A fotó a 2024-es EGOI-n készült. Balról jobbra: Erdősné Dr. Németh Ágnes csapatvezető, Keresztély Zsófia, Nagy Korina, Horváth Dóra és Nguyen Kim Dorka diákolimpikonok, valamint Dr. Németh Zsolt csapatvezető helyettes. Fotó: Vincze Dorottya.)

Szeretettel köszöntjük a 90. életévét betöltő Havas Ivánt

Az arany- és gyémántdiplomás építőmérnök – a Budapesti Műszaki Egyetemen 51 évig tartó – munkássága alapvetően az informatikaoktatáshoz és az ehhez kapcsolódó feladatok elvégzéséhez kötődött. A tanítás mellett részt vett műszaki számítógép-programok tervezésében és kidolgozásában, valamint közoktatási és tudományos intézetek munkáját szakértői, illetve szaktanácsadói tevékenységével segítette. **Az ECDL (mai ICDL) hazai bevezetése óta 25 éven át (2022-ig) részt vett az ECDL Minősítő Bizottságának munkájában is.**

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság 2010-ben Neumann-díjjal, 2015-ben Életműdíjjal, 2022-ben egyéni emléktollal és emléklappal tüntette ki. Isten éltesse sokáig!

[Havas Iván köszöntése](#)

LEGO-tábor Szegeden!

Mikor és hol: 2025. június 30. - 2025. július 4, ITK (6722 Szeged, Kálvária sugárút 23.)

Informatika Történeti Kiállításunk szolgál helyszínül **Özvegy Judit**, Tarján-emlékérmes mesterpedagógus kisiskolások (7-10 évesek) számára szervezett robotika tehetséggondozó táborának. A gyerekek játékos, élményalapú módon ismerkedhetnek meg a programozás és a robotika világával – barátságos, támogató légkörben. A foglalkozások középpontjában a **LEGO Education WeDo és LEGO Spike Prime** készletek állnak.

[Bővebben](#)

A mesterséges intelligencia (MI) hatása az energiaszektorra

Az adatközpontok energiaszükséglete 2030-ig megduplázódhat (945 terawatt-óra), azaz több lesz, mint Japán teljes áramfogyasztása. A növekedés legfőbb hajtóereje az MI, az MI-re optimalizált adatközpontok energiaigénye pedig megnégyszereződhet a következő évtizedig. Az Egyesült Államok elektromosságigényének nagyjából felét az adatközpontok fogják jelenteni, az amerikai gazdaság 2030-ban több áramot fogyaszt adatfeldolgozással, mint az egyébként szintén energaintenzív gyártással (alumínium-, acél-, beton- és vegyi termékek előállításával).

Kömlődi Ferenc [blogbejegyzése](#) a Neumann Társaság *Jelenből a jövőbe* címet viselő ismeretterjesztő blogján. A lektorálásért köszönet illeti **Alföldi Istvánt**!

SZAKOSZTÁLYOK

Kimagasló teljesítményű magyar csapatokkal a hetedik Európai RoboCupJunioron

A magyar delegáció 34 diákból és 9 mentortanárból – összesen 11 csapatból - állt össze, mellyel – a házigazda olaszok, a németek és a horvátok után – a negyedik legnagyobb létszámmal vettünk részt a megmérettetésen.

Az egyedi csapatok versenyében két első helyezést, két második és egy harmadik helyezést, az összetett csapatok versenyében pedig két első helyezést nyertek el a magyar csapatok. A poszterek versenyében a legjobbnak járó különdíjat hozta haza egy szegedi magyar csapat.

A fotón a Robotika szakosztályunk elnöke, **Abán Csaba** tanár úr által mentorált csapatok.

Simon Béláné dr., a RoboCupJunior Világszövetség magyarországi képviselőjének [részletes összefoglalója](#) a magyar delegáció eredményeiről.

Vegyél részt a B-prepared hackathonon!

Csatlakozz a **B-prepared Hackathonhoz** – mely izgalmas lehetőség diákok, fejlesztők, designerek és oktatók számára, hogy közösen alkossanak digitális eszközöket a katasztrófhelyzetekre való felkészülés támogatására!

[Itt a lehetőség](#), hogy ötleteiddel egy biztonságosabb jövőt építs!

ICDL

Vizsgamentességet biztosít a jól sikerült érettségi

Az oktatásért felelős miniszter és a Neumann Társaság között korábban létrejött megállapodás értelmében 2020 óta a három évnél nem régebbi, emelt- vagy középszintű informatikai és digitális kultúra érettségi vizsgán négyes vagy ötös érdemjegyet szerzők további vizsga nélkül, a mindenkor legkedvezményesebb regisztrációs díj befizetése ellenében igényelhetnek ICDL bizonyítványt. A mentesség az előrehozott érettségre, valamint az informatikai ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsgatárgyból érettségizőkre is vonatkozik.

Az érettségi vizsgát teljesítő diákok a [Neumann Társaság honlapján](#) keresztül nyújthatják be igénylésüket egy [űrlap](#) kitöltésével, de csak a **három évnél nem régebbi érettségi bizonyítványok fogadhatók el**. A regisztrációs díj befizetése ellenében elektronikus bizonyítványt

kapnak, illetve külön díj ellenében papír alapú, úgynevezett [keményfedeles bizonyítvány](#) is igényelhető.

A felvételizők több egyetemen is szert tehetnek [többletpontszámokra](#) az ICDL tanúsítványuk bemutatásával.

A felsőoktatási felvételi eljárások során az egyes intézmények a saját hatáskörükben rendelkeznek az általuk elismert, beszámítható tudásterületekről és többletpontszámokról, így az ICDL-bizonyítványokért nyújtott többletpontszámok mértékéről is, melyek a fenti intézményeknél is eltérnek.

TEHETSÉGGONDOZÁS

Diákolimpia szezon

Itt a nyár, indul a diákolimpiák szezonja! Kövessétek velünk a versenyeket, szurkoljunk együtt!

Pályázati azonosító	Projekt címe	Döntő helyszíne	Időtartam	Megítélt összeg
NTP-TMV-M-24-B-0025	Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny	Budapest	2024.09.01-2025.08.31	3 000 000
NTP-TMV-M-24-B-0027	Kovács Mihály Országos Grafikus Programozási Verseny	Budapest	2024.09.01-2025.08.31	2 500 000
NTP-NTMV-24-B-0006	Közép Európai Informatikai Diákolimpia - CEOI felkészítés és válogató	Románia	2024.09.01-2025.08.31	2 040 000
NTP-TMV-24-0126	Nemes Tihamér Országos Alkalmazói Tanulmányi Verseny	Budapest	2024.09.01-2025.08.31	1 000 000
NTP-TMV-24-0127	Nemes Tihamér Online Programozási Verseny	Budapest	2024.09.01-2025.08.31	1 000 000
NTP-NTMV-24-B-0008	Európai Junior Informatikai Diákolimpia - EJOI felkészítés, válogató és verseny	Kisinyov (Moldávia)	2024.09.01-2025.08.31	2 040 000
NTP-NTMV-24-B-0009	Európai Lány Informatikai Diákolimpia - EGOI felkészítés és válogató	Bonn (Németország)	2024.09.01-2025.08.31	3 000 000
NTP-NTMV-24-B-0010	Nemzetközi Informatikai Diákolimpia - IOI felkészítés és válogató	Sucre (Bolivia)	2024.09.01-2025.08.31	3 000 000
NTP-NTMV-24-B-0011	Nemzetközi Informatikai Csapat Diákolimpia - IIOT	Budapest	2024.09.01-2025.08.31	3 000 000
NTP-TMV-24-0128	Nemzetközi Mesterséges Intelligencia Diákolimpia - IOAI	Peking (Kína)	2024.09.01-2025.08.31	1 000 000
Összesen:				21 580 000

A **Nemzeti Tehetség Program** a 2024-es pályázati ciklusban összesen 21.580.000,- Forinttal támogatja a Neumann Társaság 10 projektjének megvalósítását, köztük a diákolimpiákra való felkészüléseket is, melyeket Tehetséggondozási Szakosztályunk az ELTE Informatikai Karával együttműködve valósít meg. Támogatásukért, mely a 2024. szeptember 1-től **2025. augusztus 31-ig terjedő időszakra** szól, nagyon hálásak vagyunk!

[A diákolimpiák ütemezése](#)

A versenyprogramozás sakkban tart?

Képes Gábor készített interjút **Szilágyi Balázssal**, a tehetséges versenyprogramozóval, aki két diákolimpián is érdekelt.

Egyrészt ott lesz a hamarosan kezdődő Közép-Európai Informatikai Diákolimpián (a CEOI-n), Kolozsvarott, másrészt a legnagyobb presztízsű világversenyen, a Nemzetközi Informatikai Diákolimpián (az IOI-n), Bolíviában. A fiatal tehetség mögött eredményekben gazdag versenyzői múlt áll. [Ismerjétek meg!](#)

Juniorok az európai verseny kapujában

A Neumann Társaság Tehetséggondozási Szakosztályának tagjai nagy munkát fektettek abba, hogy a legifjabb, 7-8. osztályos diákok felkészülten és önbizalommal mehessenek a rangos nemzetközi versenyre. A közelmúltban rendezett felkészítő tábor nemcsak a négy lehetséges

delegátnak szolt, hanem szélesebb kör is részt vehetett az izgalmas előadásokon és tartalmas, játékos szabadidős programokon.

Képes Gábor egy
jövendő

diákolimpikonnal, **Pájer Leventével** és egy felkészítőtanárral, a Kemény-díjas **Szabó Zsanett**-tel [beszélgetett](#) az eJOI, az Európai Junior Informatikai Diákolimpia felkészítőtábora kapcsán, a tábor első napján.

A fotón Pájer Levente, Képes Gábor, az NJSZT ügyvezetője és Kozsik Tamás, az ELTE IK dékánja társaságában a Nemes Tihamér Nemzetközi Programozási Verseny díjátadóján, 2024-ben.

ÖRÖKSÉG

Műhelyek, alapítók és méltó követők

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság Informatikatörténeti Fóruma nem először dolgoz fel a **Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tanszékeihez** kapcsolódó történeteket, kapcsolódásokat. A Műhelyek és alapítók című, 2025. június 13-án megrendezett konferenciánk (ITF – BME közös esemény) tehát immár egy hagyomány része – és egy generációs tudásátadás jó példája volt.

A BME Automatizálási és Alkalmazott Informatikai, az Irányítástechnika és Informatika valamint a Mesterséges Intelligencia és Rendszertervezés tanszékeinek alapító professzorairól emlékeztünk meg – és megvizsgáltuk, hol tartanak ma az általuk kezdeményezett kutatások, milyen irányba fejlődtek gondosan megszervezett és ápolott közösségeik.

A fotón: **Charaf Hassan**, a BME rektora, korábbi alelnökünk előadása

Képes Gábor [beszámolója](#)

Szeretettel köszöntjük a 95. életévét betöltő Sándory Mihályt

A műszaki tudományok kandidátusi fokozatával rendelkező villamosmérnök kiemelkedő szerepet játszott a hazai kishámítógép kifejlesztésében. Az MTA Központi Fizikai Kutató Intézetében irányításával és aktív közreműködésével hozták létre a Tárolt Programú Analizátort (TPA1001), mely tevékenységét Állami Díjjal jutalmazták (1973). További fontosabb kitüntetései: Neumann-díj (NJSZT, 1982), Szocialista Magyarországért Érdemrend (1985), Életműdíj (NJSZT, 2020).

Isten éltesse sokáig!

[Sándory Mihály köszöntése](#)

Múzeumok Éjszakája 2025

Június 21-én, szombaton délután 5-től este 10-ig fogadtuk az érdeklődőket az Informatika Történeti Kiállításunk szegedi helyszínén, a Szent-Györgyi Albert Agorában.

Az érdeklődők az este folyamán megismerhették Magyarország egyik legismertebb matematikusának, az informatika nemzetközi úttörőjének, Kalmár Lászlónak az életét és pályáját. Találkozhattak a hőskori személyi számítógépeket „barkácsoló” HCC klub tagjaival, kipróbálhattak 40 éves mikroszámítógépekre készült régi és újkeletű játékokat és bepillantást nyerhettek a számítógépes játékprogramozás és a retro számítógépes replikaépítés fortélyaiba.

[Részletek](#)

A projekt az NKFI Alap támogatásával valósul meg.

Bővebben: <https://njszt.hu/hu/NKFIA-projekt>

Továbbra is: programozók emlékezéseit várjuk!

Hogyan programoztunk mi? – a Neumann Társaság várja programozók beszámolóit a magyar szoftverfejlesztés hőskorából, beleértve az iskolaszámítógép programhoz készült fejlesztéseket és a játékprogramokat is, leginkább az 1990 előtti periódusból. A programozás hőskora kapcsán egy új tanulmány is megjelent **Havass Miklós** tollából, melyet ezúton is olvasóink figyelmébe ajánlunk!

A programozókat szívesen látjuk a Neumann Társaság tagjai között – és örömmel vesszük az aktív, önkéntes részvételt a múlt értékeinek megőrzésében!

(Fotó: Mi volt előbb? A felvétel a Videoton számítógép reklámplakátjához készült. Forrás: Fortepan / Tóth József Füles, 1984.)

[Tovább az NJSZT iTF Szerkesztőségének felhívásához](#)

Szeptemberig látható a Kalmár 120 időszaki kiállítás Szegeden

A tablósort **Szalay Imre**, a Neumann Társaság korábbi ügyvezetője, egykori Kalmár-tanítvány írta és **Dr. Szabó Péter Gábor**, a SZTE docense, ITMA-kurátor, Kalmár-kutató lektorálta.

könnyebb átlátni az összefüggéseket, a kiállításon látható életmű tárgyi és szellemi kapcsolódásait.

Az időszaki kiállításon kalauzol végig bennünket Szalay Imre ezalkalomból készített „[sorvezetője](#)”, mellyel

A tárlat szeptemberig tekinthető meg az Informatika Történeti Kiállításunkon, Szegeden. [Részletek](#)

A projekt az NKFI Alap támogatásával valósul meg.

Bővebben: <https://njszt.hu/hu/NKFIA-projekt>

Kibernetika hőskora 2.0

Finta Múzeum, Vadász Pál kiállítóterem (Túrkeve, Kossuth utca 6.)

Május 10-én megnyílt Túrkevéen a fenti címmel az [informatikatörténeti kiállítás](#), mely a robotika, kibernetika és a modern informatika fejlődését mutatja be az 1950-es, 60-as évektől kezdve. A kibernetikai állatmodellek mellett számolóeszközök, korai mechanikus és elektronikus számológépek, adathordozók és a témához köthető egyéb műtárgyak láthatók.

A kiállítás kurátora **Képes Gábor**, aki tárlatvezetéseket is tartott. „A tárlat idei szenzációja, hogy az országos kibernetikus és pedagógus nagyságok mellett két megyei úttörő informatikatanár, **Vincze Sándor (1935-2020, Kisújszállás)** és **Simon László (1934-2002, Túrkeve)** életművét is méltó kontextusban mutatja be. Végre a 'szülővárosában' látható a Túrkevei Teknősbéka állatmodell!”

A kiállítás várhatóan augusztus 20-ig tekinthető meg.

PARTNEREK

Indul az Év Projektmenedzsere Díj 2025 pályázat

Idén már 25. alkalommal kerül meghirdetésre az Év Projektmenedzsere Díj, amely a hazai projektmenedzsment szakma legrangosabb szakmai elismerése. A jubileumi évben nemcsak a kiemelkedő teljesítményt díjazzuk, hanem visszatekintünk a díj elmúlt negyed évszázadára is, felidézve példaképeket, projekteket, emlékezetes történeteket.

A díjat évente ítéli oda a szakmai szervezeteket tömörítő Projektmenedzsment Kiválóság Tábla, azzal a céllal, hogy elismerje a kiemelkedő projektmenedzsment teljesítményt, és növelje a szakma láthatóságát és presztízsét.

[Tovább](#) a felhíváshoz

Bírálok kerestetnek!

Jelentkezési határidő: 2025. augusztus 15.

Ernyőszervezetünket, a [CEPIS](#)-t megkereste a **Danish Advanced Research Academy (DARA)**, hogy docens címmel egyenértékű vagy annál magasabb beosztású szakértőket hívjon meg PhD-ösztöndíj pályázatok bírálói adatbázisába.

A DARA egy újonnan létrehozott platform a dán kutatóintézetekben a természettudományok, a műszaki tudományok és az orvostudományok területén tanuló PhD hallgatók oktatására és képzésére. Az oktatási és hálózatépítő tevékenységek mellett a DARA PhD ösztöndíjakat is odaítél, pályázati eljárás keretében. Minden pályázatot két, a dán kutatóintézetekhez hivatalosan nem kötődő nemzetközi szakértő bírál el.

Tehát jelenleg egy adatbázist építenek a releváns bírálókból, akik a pályázatok értékelésében részt vennének. A DARA az elbírált pályázatok után 70 euró díjat fizet a bírálónak.

[Részletes felhívás](#)

Eleni Bakou, kapcsolattartó, [email](#)

A 4iG a Digitális Társadalomért Alapítvány programja az általános- és középiskolák számára nyújt lehetőséget a digitális eszközpark bővítésére. A program célja, hogy **felújított, megbízható laptopokkal és szakmai támogatással** segítse a köznevelési intézmények digitális kompetenciafejlesztő munkáját. A sikeresen pályázó iskolák **legfeljebb 22 darab laptopot** kaphatnak, amelyek **véglegesen az intézmény tulajdonába kerülnek**. A program részeként a **pedagógusok díjmentesen vehetnek részt gyakorlatorientált online képzéseken is**.

A pályázatok benyújtására **2025. szeptember 30-ig** van lehetőség. Az eszközök a **következő tanévtől támogathatnak az oktató-nevelő munkát**.

A részletes pályázati felhívás és a jelentkezési űrlap a [4iG Nyrt. hivatalos weboldalán, a 4iG Alapítvány aloldalán](#) érhető el.

Így fürkésszük a jövőt! – pályázati felhívás

A NOVOFER Alapítvány tanulmányírói pályázata a hazai doktori iskolák hallgatói számára fog megjelenni, 2025 augusztusában.

Az irányadó terjedelmet **másfél és 2 szerzői ív között**, a beadási határidőt **2025. december 31.** nappal állapítja meg az Alapítvány Kuratóriuma, önálló Bíráló Bizottságot felkérve az értékelésre.

[Részletek](#)

womENCourage konferencia

Mikor és hol: 2025. szeptember 17-19., Brassó (Románia)

A rendezvény platformként szolgál az európai és Európán kívüli egyetemi és főiskolai hallgatók, kutatók, egyetemi oktatók és mérnökök számára, hogy találkozzanak, bemutassák munkájukat, megosszák tapasztalataikat, és megvitassák a szakmában dolgozó nők előtt álló kritikus kérdéseket. A konferencia különös jelentőséget tulajdonít a nemek közötti egyenlőséget előmozdító kezdeményezéseknek, amelyek célja a nők és lányok helyzetének erősítése a STEM területeken. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét, hogy **ösztöndíjra is lehet pályázni**, mely lehetőséggel a diákok olcsón részt tudnak venni a konferencián.

[Részletek](#)

XXVI. Energetika-Elektrotechnika – ENELKO és XXXV. Számítástechnika és Oktatás – SzámOkt Multi-konferencia

Mikor és hol: 2025. október 9-12., Déva (Románia)

A konferencia célja lehetőséget teremteni az erdélyi és külföldi magyar szakembereknek a tudományos eredményeik bemutatására, illetve a szakmai kapcsolatteremtésre és tapasztalatcserére.

[Részletek](#)

The Future of Drug Research: Science and Innovation GDKE – Summit and Conference 2025

Mikor és hol: 2025. november 13., HUN-REN Természettudományi Kutatóközpont

Az idei GDKE konferencia célja a gyógyszeripari innováció területén való együttműködés erősítése Magyarországon és nemzetközi szinten, a gyakorlati szakemberek, kutatók és döntéshozók közötti párbeszéd elősegítése, valamint a gyógyszeripari kutatási ökoszisztéma fejlesztése Magyarországon. Küldetésünk, hogy a gyógyszeripar, a tudományos kutatás és a kapcsolódó tudományágak iránt érdeklődő képviselőket aktuális témákkal várjuk a konferenciára.

Főszervező: **Gábor Dénes-díjasok Klubja Egyesület**

[Bővebben a rendezvényről](#)

2025. évi Nyári Gyerekegyetemi táborok az Óbudai Egyetemen

10-14 éves korú gyerekek számára rendez – két különböző tematikával és turnusban – programozási gyerektábort az Óbudai Egyetem, a Bécsi úti campusán. A nagy népszerűségnek örvendő táborokba már most lehet és érdemes jelentkezni.

Az első tábor a [*Programozás alapjai a Minecraft világában*](#) címet viseli, **július 7-11.** között lesz megrendezve.

A másik tábor, [*Betekintés az E-Sport világába a Minecraft-on keresztül*](#) címmel, **július 14-18.** között várja az ifjú érdeklődőket.

[Bővebb információk](#)
